

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 20 lutego 2025 r.

Poz. 1960

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PNIK-I.4131.90.2025 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 14 lutego 2025 r.

Rada Miejska w Drzewicy

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr VIII/76/2025 Rady Miejskiej w Drzewicy z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie podziału sołectwa Jelnia i utworzenie sołectwa Augustów oraz nadania statutów sołectwa Augustów i sołectwa Jelnia, w części obejmującej:

- § 30 ust. 2 pkt 3 załącznika nr 1 do uchwały,
- § 30 ust. 2 pkt 3 załącznika nr 2 do uchwały.

Uzasadnienie

Na mocy przedmiotowej uchwały Rada Miejska w Drzewicy między innymi nadała statuty sołectwu Augustów (załącznik nr 1 do uchwały) oraz sołectwu Jelenia (załącznik nr 2 do uchwały) - dalej statuty.

Postanowienia uchwały budziły zastrzeżenia organu nadzoru w zakresie § 30 ust. 2 pkt 3 statutów, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Miejskiej w Drzewicy zawiadomienia z dnia 5 lutego 2025 r.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania nadzorczego Przewodnicząca Rady Miejskiej w Drzewicy wskazała jedynie, że regulacje § 30 ust. 2 pkt 3 statutów nie będą stosowane wobec sołectw.

Mimo powyższego oświadczenia organ nadzoru uznał za zasadne wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego w przypadku uchwały, której postanowienia są sprzeczne z prawem.

Organ nadzoru przedstawia następujące stanowisko w sprawie.

W § 30 ust. 2 pkt 3 statutów Rada Miejska w Drzewicy postanowiła, że sołectwo zobowiązane jest w przypadku niedoboru lub powstania w nim szkód z winy zarządzającego do niezwłocznego naprawienia szkody.

Jednostki pomocnicze gminy nie zostały wyposażone w odrębną osobowość prawną. Oznacza to, iż jednostka ta z mocy ustawy o samorządzie gminnym, ani z mocy ewentualnego upoważnienia statutowego nie może samodzielnie występować w obrocie prawnym. Sołectwa nie posiadają odrębnej od gminy osobowości prawnej i są - zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym - tylko jednostkami pomocniczymi gminy, a ich działalność w granicach określonych statutem, prowadzona jest w ramach osobowości prawnej gminy. Powyższe oznacza, że jednostki pomocnicze nie mają własnego, odrębnego od gminy majątku, nie tworzą własnych budżetów, lecz prowadzą gospodarkę finansową w ramach budżetu

gminy. Ich uprawnienia w tym zakresie reguluje statut gminy (art. 51 ust. 3 ustawa o samorządzie gminnym) i uchwała budżetowa. Zatem jednostki pomocnicze nie mają własnych środków, z których mogłyby pokryć ewentualne szkody w przekazanym im mieniu. Powyższy pogląd znalazł potwierdzenie w judykaturze np. wyrok WSA w Łodzi z dnia 12 września 2019 r., sygn. akt III SA/Łd 546/19. Tym samym brak jest podstaw prawnych, aby w regulacjach statutu sołectw wprowadzonych na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, to jest sposobu zarządzania mieniem komunalnym przekazanym do korzystania sołectwu, mogły znaleźć się unormowania dotyczące naprawienia szkody w przypadku wystąpienia niedoboru w powierzonym sołectwu mieniu komunalnym.

Na zakończenie nie można pominąć również zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP), zgodnie z którą każda norma kompetencyjna musi być realizowana zgodnie z regułami stanowienia prawa. Zakres upoważnienia musi być zawsze interpretowany przez pryzmat działania w granicach i na podstawie prawa. Realizując kompetencję organ musi uwzględniać treść normy upoważniającej. Odstąpienie od tej zasady stanowi istotne naruszenie prawa. Zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie, ugruntował się pogląd dotyczący dyrektyw wykładni norm o charakterze kompetencyjnym. Naczelną zasadą prawa publicznego jest zakaz domniemania kompetencji. Normy kompetencyjne (upoważniające) powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii. Tym samym postanowienia uchwały nie mogą wykraczać poza zakres ustawowego upoważnienia do jej wydania. Naruszenie tego wymogu skutkuje bowiem nieważnością wadliwego postanowienia uchwały. Tego rodzaju wada legislacyjna jest traktowana w utrwalonym orzecznictwie sądów administracyjnych jako przypadek istotnego naruszenia prawa (por. wyrok NSA z 12 kwietnia 2016 r., sygn. akt II GSK 2466/14).

W sytuacji w której uchwała Nr VIII/76/2025 Rady Miejskiej w Drzewicy z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie podziału sołectwa Jelnia i utworzenie sołectwa Augustów oraz nadania statutów sołectwa Augustów i sołectwa Jelnia w zakresie wskazanym w petitum rozstrzygnięcia nadzorczego w sposób istotny narusza prawo, wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione.

Powyższe rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135), za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:

Burmistrz Drzewicy